

Měchurová, Zdeňka

4. ročník setkání moravských archeologů v Brně

Archaeologia historica. 1988, vol. 13, iss. [1], pp. 638-639

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/139795>

Access Date: 01. 12. 2024

Version: 20241018

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

o metalografických výzkumech středověkých koňských postrojů, I. Guillot se zabýval výrobou hornických železek ze 16. století a Z. Rasil technologií výroby raně novověké české litiny. L. S. Rozanova-Chomutova shrnula výsledky studia kovářství staré Rusi za poslední dvacetiletí, A. Anteins se soustředil na výsledky metalografické analýzy mečů a hrotů kopí z damascénské oceli v Pobaltí a B. Scott referoval o metodách konzervace nejstarších železných předmětů.

Součástí sympózia byla i exkurze do Blanska, kde účastníci vyslechli sdělení V. Souchopové a J. Čumy o experimentálních tavných v rámci spolupráce Okresního vlastivědného muzea v Blansku s ČKD Blansko, příspěvek V. Haška a Z. Měřinského o geofyzikální prospekci železářských objektů na Blanensku a výklad V. Souchopové o výsledcích nových výzkumů železářských dílen na západní Moravě a hlavně v oblasti Blanenska. Dále zhlédli expozici OVM Blansko, věnovanou počátkům železářství v Československu a zejména práci hutí slovanského období, i výstavu blanenské litiny. Vzorně organizované zasedání jistě přispělo ke shrnutí dosažených výsledků dvacetileté činnosti Comité pour la sidérurgie ancienne UISPP, další organizaci bádání, vzájemné informovanosti jednotlivých badatelů a umožnilo navázat i další pracovní kontakty mezi specialisty z celého světa.

ZDENĚK MĚŘIŇSKÝ

4. ročník setkání moravských archeologů v Brně

Dne 14. 12. 1987 se konal v Brně 4. ročník pracovních setkání moravských archeologů, který uspořádalo vedení Archeologického ústavu ČSAV v Brně ve spolupráci se ZO SSM této instituce. Hlavním tématem byly výsledky výzkumné sezóny v r. 1987.

Všechny účastníky přivítal v zastoupení ředitele Archeologického ústavu akademika J. Poulíka dr. J. Ondráček, CSc. Úvodní referát přednesl V. Dohnal z Krajského vlastivědného muzea v Olomouci. Seznámil přítomné s jedenáctou etapou výzkumu olomouckého dómského návrší, která řešila otázky opevnění v prostoru před kaplí sv. Anny. J. Bláha z Okresního střediska státní památkové péče a ochrany přírody navázal na olomouckou problematiku informací o nových výsledcích předstihového výzkumu předvelkomoravského osídlení na předměstském sídlišti Povel, kde bylo ve dvou slovanských osadách nalezeno množství luxusních předmětů, jako části pásových garnitur, zlatá tordovaná záušnice a dva páry ostruh s háčky. Vyškovský archeolog O. Šedo pohovořil o výsledcích záchranných výzkumů v Letonicích (slovanské pohřebiště) a Drnovicích (sídlíštní objekty a mohyla z pozdní doby římské). Předmětem referátu A. Chybové z muzea v Kroměříži byly záchranné akce v tomto regionu; referentka se zaměřila zejména na informací o středohradištním mohylníku u Litenčic a průzkumu historického jádra Kroměříže. Muzeum v Prostějově zastupovala A. Prudká, která seznámila posluchače s postupem terénních prací na mohylníku z doby eneolitu v Alojzově a připojila poznámku o záchranných výzkumech kultury popelnicových polí v Řešově a Určicích. Z. Měchurová z Moravského muzea v Brně podala zprávu o programu systematických výzkumů historicko-archeologického oddělení v r. 1987 a podrobněji se věnovala rozboru kolekce drobné středověké plastiky v souvislosti s postupným zpracováváním archeologického materiálu ze zaniklé osady Konůvky. L. Belcredi z Okresního muzea Brno-venkov navázal stručnou informací o další etapě systematického výzkumu

zaniklé osady Bystřec u Jedovnic, kde byly zkoumány usedlosti VI a VII včetně řady hospodářských budov. Zmínil se také o archeologickém výzkumu zaniklé osady Chroustov u Rosic, jež byla zničena až v období třicetileté války, ale situace zde byla komplikována neodborně vedenými, amatérskými pracemi z počátku století. Hostitelskou organizaci zastupoval J. Unger s příspěvkem o výzkumu zaniklé středověké vsi Divice u Brumovic. Bylo tam odkryto sídlo drobného feudála typu „motte“ a dvě církevní stavby, postavené na témž místě, chronologicky na sebe navazující. Další referát přednesl J. Svoboda z Archeologického ústavu ČSAV v Brně, a to o nových výzkumech na Stránské skále, v Moravském krasu i v dalekém Egyptě (Abúsír) v rámci spolupráce s Egyptologickým ústavem UK v Praze. L. Galuška z prehistorického oddělení Moravského muzea v Brně stručně shrnul výsledky výzkumné sezóny 1987 ve Starém Městě v tratích „Na dědině“ a „Za radnicí II“.

V odpoledních hodinách pokračovalo jednání zprávou P. Košťurika (Filozofická fakulta UJEP v Brně) o postupu terénních akcí v Těšeticích u Znojma (řešení otázky neolitického opevňovacího systému, nálezy dvou hrobů a podélného domu kultury s lineární keramikou). Tematikou záchranných výzkumů na vodním díle Nové Mlýny se zabýval I. Rakovský z Archeologického ústavu ČSAV v Brně; r. 1987 šlo zejména o odkrývání slovanského sídliště 6.—8. století (včetně nálezů pražského typu). Další nálezy věteřovské kultury a kultury s vypíchanou keramikou pocházejí ze záchranných akcí v Šakvicích a Bulharech, kde o objevech kultury zvoncovitých pohárů informoval P. Dvořák (rovněž z Archeologického ústavu ČSAV v Brně). A. Štrof podal fundovaný výklad o pokračování výzkumu lokality s velatickou kulturou v Těšanech, o záchranných pracích v Uničově a především na polykulturním Hradisku u Svitávky. Na jeho zprávu o tamním pravěkém vývoji navázal R. Procházka příspěvkem ke hradištnímu a středověkému období této lokality a dále se zaměřil na své záchranné akce v historickém jádru Brna — minoritský klášter, Kozí ulice, nejnověji Josefská ulice. Stručně se zmínil o archeologických akcích Č. Staní v Přerově v areálu kostela sv. Jiří. D. Kalíšková ze Slovického muzea v Uherském Hradišti podala informaci o výzkumech na ostrově Sv. Jiří, při nichž byl sledován směr původního koryta ramene řeky Moravy a byla odkryta kamenná destrukce hradištního období s vestavěnou středověkou pecí. Blok referátů uzavřela P. Horálková (pracovnice Archeologického ústavu ČSAV v Brně) zprávou o záchranných akcích v okolí Brna (např. Brno-Horní Heršpice se stopami laténského osídlení).

Přínosem těchto každoročních schůzek moravských archeologů je především vzájemné seznámení s novými výsledky uplynulé archeologické sezóny a informace o práci archeologických pracovišť v jednotlivých regionech na poli záchranných a předstihových terénních výzkumů.

ZDENKA MĚCHUROVÁ

IX. seminář »Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami«

Zasedání se konalo dne 7. dubna 1987 v Technickém muzeu v Brně a sledována zde byla problematika v širokém spektru od pravěku až po novověk. Seminář byl rozdělen do několika bloků, z nichž první se týkal sklářské výroby. Odeznely zde příspěvky J. Kavána o výzkumu sklářských hutí 16.—18. století